TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Triển khai nghị định phân quyền, phân cấp: Sức ép rà soát pháp luật và yêu cầu chủ động từ địa phương

08:10 18/06/2025

Chính phủ vừa ban hành 28 Nghị định quan trọng về phân quyền, phân cấp và phân định thẩm quyền giữa Chính phủ và chính quyền địa phương 2 cấp. Các nghị định này điều chỉnh lại 1.464 nhiệm vụ, trong đó có 1.059 nhiệm vụ của Trung ương được phân cấp cho địa phương và 1.248 nhiệm vụ của cấp huyện được điều chỉnh cho cấp tỉnh hoặc cấp xã. Tuy nhiên, Bộ trưởng Bộ Tư pháp Nguyễn Hải Ninh nhấn mạnh rằng, các nghị định này chỉ có hiệu lực pháp luật đến ngày 1/3/2027, đặt ra một thách thức lớn về rà soát

Khẩn trương rà soát pháp luật để chuyển tiếp chính sách

Bộ trưởng Nguyễn Hải Ninh cho biết, phạm vi điều chỉnh của các nghị định mới chủ yếu tập trung vào việc điều chỉnh lại thẩm quyền, chủ yếu từ cơ quan Trung ương cho chính quyền địa phương; điều chuyển nhiệm vụ của chính quyền cấp huyện cho chính quyền địa phương cấp tỉnh và chính quyền địa phương cấp xã. Đồng thời, các nghị định này cũng quy định trình tự, thủ tục mới nếu việc thay đổi thẩm quyền dẫn tới thay đổi về trình tự, thủ tục.

Ông Ninh nhấn mạnh, các nghị định này chỉ quy định những nội dung cần sửa đổi của pháp luật hiện hành (kể cả luật, nghị quyết, pháp lệnh của Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội) để thực hiện phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền. Do đó, các bộ, ngành, địa phương cần áp dụng đồng thời quy định của các nghị định mới và các quy định còn phù hợp của pháp luật hiện hành để thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn được phân quyền, phân cấp, phân định thẩm quyền.

Triển khai nghị định phân quyền, phân cấp: Sức ép rà soát pháp luật và yêu cầu chủ động từ địa phương

Về nguyên tắc, các nghị định phân quyền, phân cấp, phân định thẩm quyền chỉ có hiệu lực pháp luật đến ngày 1/3/2027. Sau thời điểm này, các nội dung về phân quyền, phân cấp, phân định thẩm quyền và trình tự, thủ tục thực hiện tại các nghị định sẽ được thay thế bằng các quy định của luật, nghị quyết, nghị định mới hoặc sửa đổi, bổ sung.

Ngay sau khi các nghị định được ban hành, từ nay cho đến ngày 1/3/2027, các bộ, ngành phải khẩn trương rà soát pháp luật hiện hành để đề xuất sửa đổi, bổ sung, hoặc ban hành mới các luật, nghị quyết, pháp lệnh, nghị định có liên quan, nhằm điều chỉnh cho phù hợp với nguyên tắc và quy định mới về phân định thẩm quyền, phân quyền và phân cấp. Bộ trưởng cũng lưu ý các bộ, ngành, địa phương cần đánh giá hiệu quả việc thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn được phân quyền, phân cấp để kiến nghị các cấp có thẩm quyền xem xét, điều chỉnh, đảm bảo phù hợp về thẩm quyền, khả năng và điều kiện thực tiễn.

Chính quyền địa phương được trao quyền chủ động, nhưng phải chịu trách nhiệm

Trước lo ngại về thời gian gấp rút có thể dẫn đến nhiệm vụ, quyền hạn chưa rõ ràng hoặc không hợp lý, Bộ trưởng Nguyễn Hải Ninh khẳng định Luật Tổ chức chính quyền địa phương đã có quy định "rất mở" để trao quyền chủ động cho chính quyền địa phương.

Chính quyền địa phương được trao quyền chủ động, nhưng phải chịu trách nhiệm. Ảnh internet.

Cụ thể, trường hợp cần phải thay đổi trình tự, thủ tục, hoặc thẩm quyền đang được quy định trong văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên mới thực hiện được việc phân cấp, thì HĐND, UBND, Chủ tịch UBND cấp tỉnh có thể điều chỉnh các quy định đó tại văn bản quy phạm pháp luật về phân cấp do mình ban hành. Việc này nhằm đảm bảo yêu cầu về cải cách hành chính theo hướng giảm thủ tục, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số, không quy định thêm thành phần hồ sơ, không tăng thêm yêu cầu, điều kiện, hoặc thời gian giải quyết thủ tục hành chính.

Chủ tịch UBND cấp tỉnh có trách nhiệm công khai thủ tục hành chính có thay đổi và báo cáo cơ quan quản lý nhà nước ở Trung ương về việc điều chỉnh. Đối với nhiệm vụ được phân cấp chưa phù hợp với thẩm quyền, điều kiện, năng lực, nguồn lực, hoặc chức năng, nhiệm vụ của địa phương, cơ quan được phân cấp có thể kiến nghị cơ quan phân cấp để điều chỉnh và kịp thời đề xuất sửa đổi, bổ sung pháp luật liên quan.

Trong quá trình triển khai, Bộ trưởng Nguyễn Hải Ninh cũng khuyến nghị chính quyền địa phương cần chủ động xây dựng, ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn được phân quyền, phân cấp, phân định thẩm quyền trong trường hợp cần thiết hoặc khi các nghị định chưa rõ ràng, hợp lý. Đồng thời, cần công bố các thủ tục hành chính theo thẩm quyền đảm bảo có hiệu lực đồng thời với các nghị định.

Các địa phương cũng cần chủ động xây dựng kế hoạch thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức hội nghị, tập huấn, hướng dẫn cho cán bộ, công chức, và

chuẩn bị đầy đủ các điều kiện cần thiết về nguồn lực, cơ sở vật chất, con người. Trong quá trình triển khai, nếu có khó khăn, vướng mắc, cần sớm phản hồi cho các bộ quản lý ngành, lĩnh vực hoặc kiến nghị với Chính phủ, lãnh đạo Chính phủ, lãnh đạo các bộ, ngành để có phương án giải quyết, hướng dẫn, giải đáp, thông qua các đường dây nóng.

Đáng chú ý, các nghị định phân quyền, phân cấp, phân định thẩm quyền quy định lồng ghép việc thực hiện trực tuyến nhiều thủ tục hành chính (yêu cầu kết nối các cơ sở dữ liệu và tra cứu thông tin, người dân không phải cung cấp nếu đã có thông tin) và thực hiện chủ trương "phi địa giới" trong tiếp nhận, giải quyết thủ tục hành chính.

Để đảm bảo thực hiện tốt các yêu cầu này, các địa phương cần ưu tiên đầu tư trang thiết bị, thường xuyên cập nhật, làm sạch cơ sở dữ liệu, và tập huấn về công nghệ thông tin cho đội ngũ công chức/viên chức/người lao động tham gia giải quyết thủ tục hành chính.

PV/VOV.VN